

5,3 BILJOEN DOLLAR SUBSIDIES VOOR FOSSIELE BRANDSTOFFEN, BECIJFERT IMF

Overheid financiert zelf opwarming van klimaat

19 MEI 2015 | bloomberg, reuters, kls

Dit jaar zullen overheden wereldwijd 5,3 biljoen dollar subsidies spenderen aan fossiele brandstoffen zoals olie, gas en steenkool. Dat blijkt uit een studie van het IMF. Het enorme cijfer ligt zelfs hoger dan de globale uitgaven voor gezondheidszorg.

De energie-subsidies bleven zelfs stijgen toen de internationale energieprijzen daalden.
Mikel Bilbao/blg

We onderschatten danig hoeveel subsidies er wereldwijd naar energie vloeien. Tot die

conclusie komt het Internationaal Monetair Fonds in een nieuwe studie. De prijs die voor energie wordt betaald, ligt immers sterk onder de werkelijke kosten, als negatieve gevolgen zoals de opwarming van de aarde en gezondheidsschade mee in rekening worden genomen.

Volgens het IMF komt de wereldwijde 'energiesubsidie' dit jaar uit op 5,3 biljoen dollar. Om dat tastbaar te maken: een biljoen komt overeen met een miljoen miljoen, of tien tot de twaalfde macht. Het gaat om 6,5 procent van het wereldwijde 'bruto nationaal product.' Bij een studie in 2011 werd nog uitgegaan van een bedrag van 2 biljoen dollar. Dat was nog 2,9 procent van het globale bbp.

Choquerend

'Deze schatting is choquerend', schrijven IMF-economen Benedict Clements en Vitor Gaspar in een blogpost over de studie. 'Het ligt waarschijnlijk zelfs hoger dan het bedrag dat overheden wereldwijd aan gezondheidszorg spenderen.' Volgens de Wereld Gezondheidsorganisatie werd in 2013 zes procent van het wereldwijde bbp aan gezondheidszorg gespendeerd.

De onderzoekers definiëren energiesubsidies als het verschil tussen wat verbruikers voor hun energie betalen en de 'echte kosten', plus btw.

Die echte kosten omvatten de prijs om de energie op te wekken, plus de schade die het verbruik aanricht aan mens en milieu. 'Die schade komt van de CO₂-uitstoot en de klimaatopwarming, de gezondheidsgevolgen van luchtvervuiling en de kosten van files, ongevallen en schade aan het wegennet', schrijven de economen. 'En het gros van die kosten wordt door de lokale bevolking gedragen.'

De hoogte van die subsidies verschilt wel sterk van regio tot regio. Vooral China scoort slecht. De 1 miljard verbruikers in dat land betalen helemaal niet de werkelijke kostprijs van de energieproductie, die door het hoge aandeel van steenkool erg vervuilend is. Het gaat om een subsidie van 2,3 biljoen dollar dit jaar.

De VS staan op de tweede plaats, met een geschatte subsidiëring van 699 biljoen dollar. De States worden gevolgd door Rusland, de EU, India en Japan.

In de meer ontwikkelde landen is het vooral oliegebruik dat wordt gesubsidieerd. In totaal lopen de oliesubsidies op tot 1,6 biljoen dollar.

Actie gevraagd

De onderzoekers merken op dat de energie-subsidies zelfs verder blijven stijgen in een

periode waarin de internationale energieprijzen daalden. ‘Die trend suggereert dat een hervorming van de energiesubsidies actueler is dan ooit’, zo klinkt het in het rapport. De meest efficiënte manier is via een milieutaks.

Aangezien het gros van de kosten op de schouders van de lokale bevolkingen terechtkomt, zijn zij het ook die het meest baat zouden hebben bij een dergelijke hervorming, stellen de economen.

Het schrappen van de subsidies zou het aantal premature overlijdens veroorzaakt door luchtvervuiling met de helft kunnen verminderen, stellen ze. Bovendien zou het de overheidsinkomsten wereldwijd met 2,9 biljoen dollar kunnen doen toenemen. Dat is 3,6 procent van het globale bbp.

‘Dit zou in het bijzonder belangrijk zijn voor landen met een hoge schuldgraad of met begrotingsmoeilijkheden’, klinkt het. ‘Er zijn dus overtuigende redenen voor landen om unilateraal verder te gaan met een hervorming van de energiesubsidies, voor hun eigen bestwil.’

Valkuilen

Die subsidies schrappen doe je echter niet zomaar, erkent ook het IMF. Er zijn valkuilen die in rekening moeten worden gebracht. Zo zijn het vooral mensen in stedelijke omgevingen die de vruchten zullen plukken van een betere levenskwaliteit. En er moet ook worden opgelet dat energie voor de armere lagen van de bevolking niet onbetaalbaar wordt.

Hogere energieprijzen zullen ook energie-intensieve bedrijven schaden. Zij moeten op een overgangsregime kunnen rekenen. ‘Maar op lange termijn moet er niet meer worden geïnvesteerd in activiteiten die niet winstgevend kunnen zijn met sociaal verantwoorde energieprijzen.’

Het aantal premature overlijdens door luchtvervuiling zou met de helft kunnen dalen als de subsidies worden aangepakt